

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Методичні вказівки

для самостійної роботи та проведення практичних занять
з курсу

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

*(для студентів заочної форми навчання галузі знань
0305 – Економіка і підприємництво напрямів підготовки
6.030504 – Економіка підприємства і 6.030509 – Облік і аудит)*

Харків
ХНАМГ
2012

Методичні вказівки для самостійної роботи та проведення практичних занять з курсу «Регіональна економіка» (для студентів заочної форми навчання галузі знань 0305 – Економіка і підприємництво напрямів підготовки 6.030504 – Економіка підприємства і 6.030509 – Облік і аудит) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: Т. А. Пушкар, Н. М. Сіренко. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 24 с.

Укладач: Т. А. Пушкар, Н. М. Сіренко

Рецензент: д-р . екон. наук А. Є. Ачкасов

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 30.09. 2011 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
I. Самостійна робота студентів.....	4
II. Практичні заняття з дисципліни.....	16
III. Перелік питань до іспиту.....	18
Список джерел.....	22

ВСТУП

У складних умовах формування механізму трансформації національної економіки особливого значення набувають регіональні аспекти стратегії соціально-економічного розвитку. У цьому контексті особливо актуальним видається питання позитивних змін у галузевій, територіальній і функціональній структурі економіки регіонів, ефективної міжрегіональної співпраці, раціонального використання екологічного, соціального й економічного потенціалу регіонів.

Метою дисципліни «Регіональна економіка» є формування знань, пов'язаних із теоретичними і практичними основами територіальної організації продуктивних сил України, сучасним станом і напрямками регіонального розвитку економіки, розробкою основ державної регіональної політики.

I. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку регіональної економіки

1. Предмет, метод і завдання дисципліни «Регіональна економіка»

1. Об'єкт та предмет дослідження регіональної економіки .
2. Історія розвитку регіональної економіки.
3. Методологія регіональної економіки.
4. Основні завдання регіональної економіки як науки.
5. Проблеми функціонування регіональної економіки в Україні.

Ключові поняття

Предмет курсу. Територіальний поділ праці та розміщення продуктивних сил. Місце курсу в системі наукових дисциплін. Зв'язок із економічною теорією, статистикою, галузевими економіками й іншими дисциплінами. Методологічна основа курсу. Спеціальні методи. Завдання дисципліни. Значення дисципліни для професійної підготовки фахівців-економістів. Структура й обсяг курсу.

Питання для самоконтролю

1. Що являється предметом регіональної економіки ?
2. Методи та завдання курсу «Регіональна економіка».
3. Основні етапи розвитку регіональної економіки як науки.

2. Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил і формування економіки регіонів

1. Закономірності розміщення продуктивних сил.
2. Принципи розміщення продуктивних сил.
3. Фактори та критерії розміщення продуктивних сил і формування економіки регіону.

Ключові поняття

Економічні закони суспільного виробництва й закономірності розміщення продуктивних сил, їхній об'єктивний характер. Порівняння ступеня економічного й соціального розвитку окремих регіонів.

Основні закономірності РПС: ефективність розміщення продуктивних сил, територіальний розподіл праці, економічна цілісність регіону, регіональна інтеграція господарства, територіальна концентрація продуктивних сил, зближення рівнів соціально-економічного розвитку регіонів, комплексне розміщення продуктивних сил.

Найважливіші принципи та чинники розміщення продуктивних сил. Визначальна роль екологічних і соціальних критеріїв у розміщенні виробництва. Пріоритетність розвитку соціальної сфери. Вплив науково-технічного прогресу на розміщення продуктивних сил і формування економіки регіону.

Питання для самоконтролю

1. Поняття «закон» і «закономірність».
2. Назвіть основні закономірності розміщення продуктивних сил.
3. Найважливіші принципи розміщення продуктивних сил.
4. Назвіть групи факторів, що впливають на розміщення продуктивних сил.

3. Економічне районування і територіальна організація господарства

1. Поняття територіальної організації продуктивних сил.
2. Територіальний поділ праці та його вплив на структуру господарства.
3. Концепція енерговиробничих циклів.
4. Поняття і форми територіально-виробничих комплексів.
5. Форми територіальної організації продуктивних сил.

Ключові поняття

Економічне районування як науковий метод територіальної організації господарства. Територіальний розподіл праці – основа формування економічних районів. Макро-, мезо- та мікрорайони. Практичне значення економічного районування.

Сучасне мезорайонування України. Територіальна організація господарства.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте значення територіального поділу праці для формування економічних районів.
2. Що є основними чинниками економічного районування?
3. Назвіть сучасне мезорайонування України, в основу якого покладено мережу економічних районів.
4. Чим відрізняються процеси економічного районоутворення й економічного районування?
5. У чому полягає значення рівня розвитку продуктивних сил як районоутворюючого чинника?

4. Регіон у системі територіального поділу праці

1. Основні районоутворюючі фактори.
2. Поняття економічного району, регіону та регіональної економіки.
3. Ієрархія економічних районів, їх основні типи.
4. Мережа економічних районів України.

Ключові поняття

Поняття регіону, регіональної економіки та регіональної політики. Основні положення функціонування регіональної економіки.

Соціально-економічний потенціал регіону: природо-ресурсний, демографічний, науково-технічний, виробничий, науковий, рекреаційний, інформаційний, соціальний, культурний.

Показники спеціалізації регіонів країни: питома вага виробництва продукції галузей спеціалізації регіону в загальному виробництві країни, коефіцієнт локалізації, коефіцієнт виробництва на душу населення, коефіцієнт товарності.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає значення матеріально-технічної бази як районоутворюючого чинника?
2. У чому полягають диспропорції в територіальній організації господарства України?
3. За якими критеріями можна класифікувати регіони?

ЗМ. 2. Наукові засади регіональної економічної політики

5. Сутність, мета й завдання регіональної економічної політики

1. Регіональна політика як визначальна складова соціально-економічного розвитку.
2. Інструменти управління регіональним розвитком.
3. Методичні підходи до розробки регіональних галузевих програм.

Ключові поняття

Сутність державної регіональної економічної політики та її основні напрями. Об'єкти та суб'єкти регіональної економічної політики.

Цілі державної регіональної економічної політики. Підвищення ефективності територіального розподілу праці. Оптимізація інтеграційних і дезінтеграційних процесів. Основні принципи державної регіональної

економічної політики.

Завдання регіональної економічної політики. Забезпечення комплексності та раціональної структури господарства регіону.

Питання для самоконтролю

1. Головні напрямки державної регіональної економічної політики.
2. Мета державної регіональної економічної політики в економічній, соціальній та екологічній сферах національної економіки.
3. Реалізація довгострокового стратегічного розвитку передбачає вирішення низки економічних, соціальних та організаційних завдань, розкрийте їх.
4. Основні принципи на яких базується сучасна державна регіональна економічна політика.

6. Механізм реалізації державної регіональної економічної політики

1. Інструменти і форми регіональної державної економічної політики
2. Програми соціально-економічного розвитку регіону
3. Основні напрями вдосконалення системи територіальної організації державної влади та системи місцевого самоврядування.
4. Заходи з державного стимулювання розвитку депресивних територій

Ключові поняття

Основні складові механізму реалізації регіональної економічної політики: відповідна законодавчо-нормативна база, бюджетно-фінансове регулювання регіонального розвитку; програмування та прогнозування, розвитку різних форм продуктивних сил.

Питання для самоконтролю

1. Що повинен забезпечувати механізм державного регулювання регіонального соціально-економічного розвитку ?
2. Назвіть основні складові механізму реалізації регіональної економічної політики.
3. Основні засоби державної регіональної економічної політики.

ЗМ 3. Господарський комплекс країни й регіонів

7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах

1. Визначення, принципи формування та види господарських комплексів.
2. Склад та організаційні форми функціонування господарського комплексу.
3. Особливості розвитку і формування господарського комплексу в умовах ринкових відносин.
4. Економічний потенціал регіону та його оцінка.

Ключові поняття

Поняття господарського комплексу. Основні показники, що характеризують економіку країни. Місце України серед країн світу за рівнем економічного розвитку. Історія розвитку економіки України. Сучасний економічний стан України: основні тенденції та проблеми.

Структура господарського комплексу України. Стратегія і тактика структурної перебудови. Зміна в галузевій структурі господарства під впливом соціальної переорієнтації і технологічного прогресу.

Питання для самоконтролю

1. Поняття господарського комплексу.
2. Територіальна структура господарського комплексу.
3. Галузева структура господарського комплексу.
4. Як поділяються галузі промисловості за характером виробництва та предметом праці?
5. Форми громадської організації виробництва.
6. Форми територіальної організації промисловості.
7. Найважливіші економічні показники, що характеризують господарський комплекс України.
8. Основні проблеми розвитку господарського комплексу України.

8. Природний і працересурсний потенціал України

1. Природно-ресурсний потенціал як економічна категорія.
2. Основні напрями аналізу природно-ресурсного потенціалу.
3. Природні умови, їхній вплив на формування територіальної структури суспільного виробництва.
4. Природні ресурси як частина продуктивних сил.
5. Типологія природно-ресурсного потенціалу та природно-ресурсні комплекси.
6. Функції та показники економічної оцінки природних ресурсів та умов
7. Економічна оцінка природних умов і ресурсів.
8. Працересурсний потенціал як економічна категорія.
9. Природний рух населення та регіональна різниця в розміщенні та динаміці трудових ресурсів.

Ключові поняття

Природно-ресурсний потенціал і його структура. Місце України серед світових сировинних і паливно-енергетичних ресурсів, ступінь забезпечення власних потреб. Кількісна та якісна оцінка природних ресурсів і природних умов: балансові, промислові, геологічні та прогнозні запаси сировини та палива. Характеристика природно-ресурсного потенціалу: паливні, рудні, нерудні корисні копалини, земляні, водні, біологічні, рекреаційні ресурси.

Населення України і його роль в розвитку і територіальній організації господарства. Чисельність населення. Регіональні особливості відтворення населення. Демографічні проблеми. Депопуляція. Територіальне розміщення населення. Міграція населення і її види: регіональні особливості та відмінності. Національний склад населення і його особливості. Міське й сільське населення. Міська агломерація. Урбанізація та проблеми довкілля.

Питання для самоконтролю

1. Сутність природно-ресурсного потенціалу.
2. Основні групи ресурсів.
3. Класифікація природних ресурсів.
4. Економічна оцінка природних ресурсів.

5. Характеристика природно-ресурсного потенціалу України.
6. Сутність виробничого потенціалу.
7. Сутність наукового потенціалу.
8. Населення України, його динаміка.
9. Трудові ресурси України, їх використання.

9. Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку та розміщення

1. Теорії просторової економіки.
2. Картографічне моделювання природно-ресурсного потенціалу.
3. Територіальні схеми розміщення окремих галузей народного господарства.
4. Показники, що узагальнюють розвиток і розміщення виробництва.
5. Територіальний баланс: зміст і види.
6. Функціональна та галузева структура суспільного виробництва.
7. Система оптимізаційних моделей.

Ключові поняття

Промисловість як провідна галузь індустріального сектора. Галузева структура промисловості України: ефективність і тенденції розвитку.

Роль паливно-енергетичного комплексу в народному господарстві і його структура. Галузь паливно-енергетичного комплексу як чинник районування. Їх вплив на розвиток і територіальну організацію народного господарства. Вплив науково-технологічного прогресу на розвиток і розміщення паливно-енергетичного комплексу України. Енергетичні програми.

Розміщення галузей паливної промисловості. Паливний баланс і його структура. Оптимізація паливного балансу на сучасному етапі й у перспективі.

Місце металургійного комплексу в економіці України і його структура. Металургія як чинник районування.

Роль машинобудування в народному господарстві. Структура комплексу. Умови та чинники, що впливають на структуру, розвиток і розміщення підприємств машинобудування. Галузева структура машинобудівного

комплексу.

Значення галузей хімічного комплексу в народному господарстві.

Структура комплексу.

Лісова та деревообробна промисловість. Галузева структура. Умови та чинники розміщення підприємств галузі. Економічна оцінка лісових ресурсів.

Значення агропромислового комплексу (АПК) в народному господарстві.

Пріоритетність реалізації продовольчої програми. Галузева структура АПК.

Комплекс галузей, які виготовляють засоби виробництва для АПК: сучасний стан та особливості розміщення.

Сільське господарство. Галузева структура сільського господарства. Особливості розміщення. Сучасний стан розвитку інтенсифікації сільськогосподарського виробництва.

Питання для самоконтролю

1. Склад паливно-енергетичного комплексу України.
2. Сутність паливно-енергетичного балансу України.
3. Характеристика вугільної промисловості.
4. Назвіть комплекс галузей чорної металургії України.
5. Назвіть підприємства чорної металургії повного та неповного циклу.
6. Основні групи галузей, що входять до складу промисловості будівельних матеріалів.
7. Склад галузей хімічної промисловості.
8. Розміщення галузей хімічної промисловості.
9. Склад галузей лісової промисловості.
10. Розміщення підприємств лісної промисловості.
11. Сутність і склад агропромислового комплексу.
12. Склад галузей сільськогосподарського виробництва.
13. Сутність земельного кадастру, його розділи.

ЗМ 4. Регіональні соціально–економічні системи як основа сталого розвитку

10. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем національної економіки

1. Поєднання національних, галузевих і територіальних інтересів.
2. Ідеологія економічної самостійності регіону.
3. Регіональна соціально-економічна дезінтеграція України

Ключові поняття

Територіально-виробничі комплекси і їх роль у розвитку продуктивних сил. Міжгалузеві комплекси як соціально-економічна система.

Виробничі комплекси, промисловий вузол, район, технополіс, портово-промисловий комплекс. Спільність регіональних соціально-економічних систем. Територіальні особливості розвитку різних регіонів та областей України.

Питання для самоконтролю

1. Сутність цілостності національних і регіональних інтересів.
2. Місцеве самоврядування в соціально–економічній системі регіону.
3. Роль регіональних і місцевих бюджетів.
4. Формування позабюджетних фондів.
5. Регіональні відмінності економічних районів України

11. Економіка регіонів України та перспективи її розвитку

1. Економіка регіонів як структурна ланка економіки країни.
2. Структура соціально–економічної системи регіонів.
3. Критерії та показники оцінки ефективності регіональної економіки.

Ключові поняття

Економіка регіонів – ланка єдиного господарського комплексу України. Місце та спеціалізація економічних районів у системі територіального розподілу праці. Комплексний соціально-економічний розвиток території в умовах ринкових стосунків. Диференціація території за рівнем і комплексністю

розвитку продуктивних сил. Соціально-економічні проблеми районів і шляхи їх рішення.

Господарство регіонів України. Характеристика продуктивних сил економічних районів України: Донецького, Придніпровського, Північно-східного, Столичного, Причорноморського, Центрального, Подільського, Карпатського, Північно-західного. Склад і місце району в економіці України, галузі спеціалізації, основні чинники районоутворення, географія основних галузей промисловості і АПК, транспортна система, проблеми і перспективи розвитку економіки району.

Питання для самоконтролю

1. Характеристика Донецького економічного району.
2. Характеристика Придніпровського економічного району.
3. Характеристика Північно-східного економічного району.
4. Характеристика Подільського економічного району.
5. Характеристика Північно-західного економічного району.
6. Характеристика Столичного економічного району.
7. Характеристика Карпатського економічного району.
8. Характеристика Центрального економічного району.

12. Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція до європейських та світових структур

1. Міжнародний поділ праці, його сутність і значення для формування зовнішньоекономічних зв'язків
2. Роль і значення територіально-виробничих і міжнародних зв'язків у формуванні та розвитку економіки регіону.
3. Поняття, основні риси та форми міжнародної економічної інтеграції
4. Види і форми здійснення економічних зв'язків.
5. Напрямки розвитку й удосконалення міжнародних стосунків регіонів.

Ключові поняття

Сутність міжнародного розподілу праці. Місце України у світовому МРТ.

Основні форми зовнішньоекономічних зв'язків (ВЕС). Зовнішня торгівля: структура, тенденції розвитку. Об'єктивні причини розширення ВЕС. Територіальна й товарна структура експорту й імпорту. Головні торгівельні партнери України. Проблеми іноземного інвестування та створення вільних економічних зон в Україні.

Зовнішньоекономічна співпраця України в межах СНД. Історичні, політичні, економічні, науково-технічні, військові, соціальні, транспортні, культурні зв'язки ВЕС з країнами Євросоюзу, ГУАМ, СЕП, ЧОС. Інтеграція України до ЄС.

Питання для самоконтролю

1. Сутність міжнародного поділу праці.
2. Форми міжнародного поділу праці.
3. Типи міжнародних корпорацій.
4. Поняття міжнародної економічної інтеграції.
5. Головні торгівельні партнери України.
6. Шляхи інтеграції України до світового господарства.

13. Фактори сталого розвитку продуктивних сил

1. Комплексний підхід до розвитку регіональної економіки.
2. Моделювання економічного розвитку регіону.
3. Теорії економічного розвитку регіонів.
4. Принципи управління регіональним розвитком.

Ключові поняття

Економічний розвиток, прогресивний економічний розвиток, економічне зростання, постіндустріальне економічне зростання.

Стратегія економічного розвитку. Стратегічна модель економічного розвитку України. Стійкий розвиток та економічне зростання. Концепція стійкого розвитку. Основні принципи, положення та завдання.

Науково-технічний прогрес і його вплив на територіальну й галузеву структуру продуктивних сил. Альтернативні джерела енергії. Новий вигляд

сировини та матеріалів. Зміна в галузевій і територіальній структурі господарства під впливом соціальної переорієнтації економіки і технічного прогресу.

Питання для самоконтролю

1. Чинники сталого розвитку продуктивних сил.
2. Основні принципи та завдання концепції сталого економічного розвитку.
3. Значення науково–технічного прогресу для забезпечення сталого соціально–економічного розвитку.
4. Зміни в галузевій і територіальній структурі господарства під впливом соціальної переорієнтації економіки і технічного прогресу.

II. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ З ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом для студентів, які навчаються на заочній формі навчання, галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» передбачено 8 годин практичних занять. Розподіл академічних годин за змістовими модулями представлено в таблиці 1.

Таблиця 1 - Розподіл годин практичних занять за змістовими модулями

Зміст	Кількість годин за напрямом (шифр, аббревіатура)
	6.030504 - ЕП 6.030509 - ОіА
МОДУЛЬ 1. РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	8
ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку регіональної економіки	2
ЗМ 2. Наукові засади регіональної економічної політики	2
ЗМ 3. Господарський комплекс країни та регіонів	2
ЗМ 4. Регіональні соціально–економічні системи як основа сталого розвитку	2
МОДУЛЬ 2. ЕКОЛОГІЯ	-
РАЗОМ	8

ЗМ 1.1. Теоретичні основи розвитку регіональної економіки

Питання для обговорення:

1. Визначення поняття й оцінка економічного відтворення в регіоні.
2. Форми регіонального відтворення.
3. Територіальний поділ праці як фактор регіонального економічного відтворення.
4. Визначення сутності регіону як територіальної соціально-економічної системи.
5. Поєднання національних, галузевих і територіальних інтересів.

ЗМ. 2. Наукові засади регіональної економічної політики

Питання для обговорення:

1. Регіональні програми, їх мета, засоби та досвід розробки.
2. Визначення пріоритетних напрямків розвитку економіки на етапі переходу до ринкових відносин.
3. Визначення, мета і принципи регіональної економічної політики.
4. Методи проведення державної регіональної соціально-економічної політики
5. Цільові програми розвитку регіонів як інструмент реалізації державної соціально–економічної політики.
6. Пріоритетні напрями розвитку економіки регіонів в перехідному періоді.

ЗМ 3. Господарський комплекс країни та регіонів

Питання для обговорення:

1. Природні умови, їх вплив на формування територіальної структури суспільного виробництва.
2. Методи економічної оцінки природних ресурсів.
3. Основні напрями відтворення природних ресурсів Трудові ресурси як фактор розвитку економіки регіону.
4. Відтворення та регулювання використання трудових ресурсів.

5. Виробничий потенціал регіону та його оцінка.
6. Визначення, принципи формування та види виробничих комплексів.
7. Територіальні схеми розміщення окремих галузей народного господарства.
8. Функціональна та галузева структура суспільного виробництва.

ЗМ 4. Регіональні соціально–економічні системи як основа сталого розвитку

1. Критерії та показники оцінки ефективності регіональної економіки.
2. Напрямки підвищення ефективності регіональної економіки.
3. Роль і значення територіально-виробничих і міжнародних зв'язків у формуванні та розвитку економіки регіону.

III. Перелік питань до іспиту

з курсу «Регіональна економіка»

для студентів спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»

6.030509 «Облік і аудит»

1. Наукові методи аналізу розміщення продуктивних сил.
2. Об'єкт, предмет, мета, методи та завдання курсу «Регіональна економіка».
3. Закони та закономірності розміщення продуктивних сил і формування економіки регіонів.
4. Принцип ефективного розміщення виробництва.
5. Принцип комплексності в розміщенні виробництва.
6. Найважливіші принципи та чинники розміщення продуктивних сил.
7. Визначальна роль екологічних і соціальних критеріїв у розміщенні виробництва.
8. Вплив науково-технічного прогресу на розміщення продуктивних сил і формування економіки регіону.
9. Процеси районоутворення й економічного районування як науковий метод територіальної організації господарства.
10. Основні чинники районоутворення.
11. Сучасне районування території України.

12. Форми громадської організації виробництва.
13. Територіально–промисловий комплекс – провідна форма територіальної організації виробництва.
14. Класифікація територіально–промислових комплексів.
15. Поняття регіону, регіональної економіки й регіональної політики.
16. Державна регіональна політика України.
17. Сутність державної регіональної економічної політики і її основні напрями.
18. Цілі державної регіональної економічної політики.
19. Основні засоби державної регіональної економічної політики.
20. Економіка держави як єдиний господарський комплекс.
21. Найважливіші економічні показники, що характеризують господарський комплекс України.
22. Сучасна галузева структура господарства і тенденції розвитку.
23. Природно-ресурсний потенціал і його структура.
24. Класифікація природних ресурсів.
25. Паливні ресурси України.
26. Рудне корисні копалини України.
27. Нерудні корисні копалини України.
28. Земельні ресурси України.
29. Водні ресурси України.
30. Лісові ресурси України
31. Рекреаційні ресурси України.
32. Ресурсозберігання як головний напрямок використання природно-ресурсного потенціалу.
33. Населення України і його роль у розвитку і територіальній організації господарства. Чисельність населення.
34. Регіональні особливості відтворення населення. Демографічні проблеми. Депопуляція.
35. Розміщення населення регіональні особливості та відмінності. Міграційні процеси в Україні.
36. Міське і сільське населення. Міська агломерація.
37. Трудові ресурси. Працересурсна ситуація і її регіональні особливості.

38. Паливно-енергетичний комплекс (ПЕК). Значення паливно-енергетичного комплексу в народному господарстві і його структура.
39. Вугільна промисловість. Економічна характеристика вугільних басейнів.
40. Нафто- та газодобувна промисловість.
41. Електроенергетика. Значення електроенергетики для розвитку народного господарства.
42. Сировинна база чорної металургії.
43. Основні технологічні процеси й типи підприємств чорної металургії.
44. Чорна металургія. Основні металургійні райони. Основні проблеми й перспективи розвитку й розміщення галузі.
45. Кольорова металургія. Принципи й особливості розміщення підприємств кольорової металургії.
46. Машинобудівний комплекс України: значення, галузева структура, проблеми та перспективи розвитку галузі.
47. Важке машинобудування.
48. Загальне машинобудування.
49. Середнє машинобудування.
50. Точне машинобудування.
51. Хімічна промисловість: значення, галузева структура, принципи розміщення окремих галузей.
52. Розміщення окремих галузей основної хімії.
53. Розміщення окремих галузей хімії органічного синтезу.
54. Лісова та деревообробна промисловість: галузева структура, географія галузей, проблеми та перспективи розвитку галузі.
55. Легка промисловість України.
56. Будівельний комплекс України.
57. Агропромисловий комплекс (АПК) України: значення, галузева структура, проблеми та перспективи розвитку галузі.
58. Загальна характеристика та галузева структура сільського господарства.
59. Характеристика галузей рослинництва України.
60. Характеристика галузей тваринництва України.
61. Харчова промисловість як основна ланка АПК.

62. Транспортний комплекс і зв'язок України: галузева структура, структура вантажообігу й пасажирообігу.
63. Характеристика розвитку та розміщення окремих видів транспорту.
64. Територіально-виробничі комплекси і їх роль у розвитку виробничих сил.
65. Міжгалузеві комплекси, як соціально-економічна система.
66. Характеристика Донецького економічного району.
67. Характеристика Придніпровського економічного району.
68. Характеристика Північно-східного економічного району.
69. Характеристика Подільського економічного району.
70. Характеристика Північно-західного економічного району.
71. Характеристика Центрального економічного району.
72. Характеристика Карпатського економічного району.
73. Характеристика Центрального економічного району.
74. Зовнішня торгівля: структура, тенденції розвитку. Територіальна і товарна структура експорту й імпорту. Головні торговельні партнери України.
75. Основні етапи інтеграції України до світового господарства.
76. Чинники сталого розвитку продуктивних сил.
77. Зміни в галузевій і територіальній структурі господарства під впливом соціальної переорієнтації економіки і технічного прогресу.
78. Проблеми інтеграції України до світового господарства.
79. Шляхи інтеграції національної економіки України до світового господарства.
80. Розвиток новітніх форм територіального співробітництва.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Регіональна економіка [Текст]: підручник / В. В. Журавель, О. В. Поспелов, Г. П. Реқун, В. Б. Родченко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 271 с.
2. Регіональна економіка та природокористування [Текст]: навч. посіб. / А. П. Голіков, О. Г. Дейнека, Л. О. Позднякова, П. О. Черномаз; за ред. А. П. Голікова. – К.: ЦУЛ, 2011. – 352 с.
3. Регіональна економіка [Текст]: підруч. для вищ. навч. закл. / [Гавкалова Н. Л. та ін.; за заг. ред. Гавкалової Н. Л.] ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ІНЖЕК, 2011. - 456 с.
4. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка [Текст]: підручник / за ред. С. Дорогунцева. – К.: КНЕУ, 2005. – 988 с.
5. Економіка природокористування [Текст]: навч. посіб./ А.Ю. Якимчук, А.Л.Черній. - Рівне : НУВГП, 2010. - 274с.
6. Мартусенко, І. В. Регіональна економіка [Текст]: навч. посіб./ І.В.Мартусенко, Б.В.Погріщук. - Тернопіль : Крок, 2010. - 241с.
7. Осадчий, Є.І. Регіональна економіка [Текст]: навч. посіб./ Є.І. Осадчий. - Сімферополь; Саки : Фенікс, 2011. - 320с
8. Регіональна економіка [Текст]: навч. посіб. / Б. Ф. Заблоцький. – Львів : Новий світ-2000, 2011. – 546 с.
9. Димченко, О. В. Регіональна економіка [Текст]: навч. посібник / О. В. Димченко, Н. М. Матвєєва, С. М. Гайденко. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 205 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.ksame.kharkov.ua/6039/>

Додаткова

1. Регіональна економіка у схемах і таблицях [Текст]: навч.-практ. посіб. / Т. М. Серікова, Н. К. Гіковата, Г. М. Шумська. – Х.: ХНЕУ, 2010. – 176 с.
2. Безпека регіонів України і стратегія її гарантування. У 2-х т. [Текст]. Т.1.

- Природно-техногенна (екологічна) безпека/ за ред. Б.М. Данилишина. - К.: Наукова думка, 2008. - 389с.
3. Лисенко, Ю .Г. Регіональні моделі [Текст]: навч. посіб./ Ю.Г.Лисенко, Д. М. Жерліцин, В. М. Кравченко. - 2-е вид., без змін. - Донецьк: Юго-Восток, 2010. - 198с.
  4. Круш, П. В. Регіональне управління [Текст]: навч. посіб. / П. В.Круш, О. О. Кожемяченко; Національний технічний ун-т України «Київський політехнічний інститут». - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 248 с.
  5. Інтеграція України в європейські правові, політичні та економічні системи [Текст]: монографія / за ред. Л. В. Губерського. – К.: ВПЦ Київський університет, 2007. – 319с.
  6. Герасимчук, З. В. Економічна безпека регіону: діагностика та механізм забезпечення [Текст] / З. В. Герасимчук, Н. С. Вавдіюк. – Луцьк: Надстир'я, 2006. – 244 с.
  7. Гутман Г. В. Экономическая безопасность региона. Теория и практика [Текст]/ Г. В. Гутман. — М.: Наука, 2006. – 286 с.
  8. Економічна безпека [Текст]: навчальний посібник /під заг. ред. докт. екон. наук, проф. З. С. Варналія. – К.: «Знання», 2009. – 647 с.
  9. Кухарская, Н. А. Стратегические приоритеты трансформации экономики регионов Украины: тенденции, формы, механизмы [Текст]: монографія /Н. А. Кухарская; Институт проблем рынка и экономико-экологических исследований НАН Украины. — Одесса: ИПРЭЭИ НАН Украины, 2010. — 519 с.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Методичні вказівки

для самостійної роботи та проведення практичних занять

з курсу

«Регіональна економіка»

*(для студентів заочної форми навчання галузі
знань 0305 – Економіка і підприємництво за напрямками підготовки
6.0030504 – Економіка підприємства і 6.030509 – Облік і аудит)*

Укладач: ПУШКАР Тетяна Андріївна

СІРЕНКО Наталія Миколаївна

Редактор *К. В. Дюкар*

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2010, поз. 487 М

Підп. до друку 08.12.2010 р.
Друк на ризографі
Тираж 50 пр.

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 1,3
Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4064 від 12.05. 2011 р.